

Onderwerp: Fiscalisering belanghebbendenparkeren

BBV nr: 2015/91772

1. Inleiding

In de Parkeervisie (Raadsbesluit maart 2013, registratie nr. 2012/404318) is een beleidslijn opgenomen over het 'moderniseren' van het straatparkeren. De invoering van fiscaal parkeren in de schil rond de binnenstad, oftewel 'zone C', is hier onderdeel van. Haarlem kent twee soorten parkeerregulering. In de binnenstad en bij winkelcentrum Schalkwijk is een fiscaal systeem ingesteld. Iedereen mag daar tegen betaling parkeren. In zone C geldt belanghebbendenparkeren voor bewoners en hun bezoek. Bij attractiepunten in zone C kan op kleine schaal betaald worden om te parkeren.

In het fiscale gebied wordt bij parkeerovertredingen een fiscale (belasting-) heffing opgelegd die in zijn geheel toevloeit aan de gemeente. In zone C incasseert het Rijk de boetes van parkeerovertredingen via het Centraal Justitieel Incassobureau. Voorheen kreeg de gemeente daarvoor een vaste vergoeding per geïncasseerde boete. Sinds 1 januari 2015 heeft het Rijk deze vergoeding afgeschaft en krijgt de gemeente niets meer. De gemeente loopt daardoor belangrijke inkomsten mis. De enige mogelijkheid om die opbrengsten weer in de gemeentekas te laten vloeien, is de invoering van fiscaal parkeren.

In deze nota gaat het alleen om de omzetting van het parkeersysteem in zone C. Er is dus geen sprake van uitbreiding van het gereguleerde gebied. Deze maatregel betekent dat in zone C parkeerautomaten worden geplaatst, zodat ook bezoekers die niet gerelateerd zijn aan bewoners tegen betaling mogen parkeren.

Dit voorstel biedt een mogelijke oplossing voor het financiële nadeel dat in de gemeentebegroting ontstaat door het wegvallen van de vergoedingen van het Rijk en zorgt voor een structurele meeropbrengst. Het is tevens de eerste stap in het 'programma modernisering parkeren' en maakt onderdeel uit van de bezuinigingen 2015-2018 uit het Coalitieprogramma.

De modernisering van het parkeren is een combinatie van fiscaliseren, digitaliseren en spreiding van parkeerdruk door sturing op tarieven. In het laatste kwartaal van dit jaar wordt hierover aanvullende besluitvorming aan de raad worden voorgelegd.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor;

- Vooruitlopend op brede voorstellen voor modernisering van het parkeren, nu het belanghebbendenparkeren in zone C, bestaande uit de parkeerzones Noord, Zuid, Oost en West, om te zetten naar een fiscaal parkeersysteem.
- Een tarief van € 3,90 per uur in te stellen voor het parkeren in parkeerzones Noord, Zuid, Oost en West.

Bovenstaande besluiten te verwerken in een Wijzigingsverordening belastingen en deze voor te leggen aan de raad voor de eerstvolgende raadsvergadering.

- De financiële gevolgen van dit besluit leiden per saldo tot een nadeel van € 331.000,- in 2015 en tot een structureel voordeel van € 229.000,- vanaf 2016. De baten komen

ten gunste van beleidsveld 6.3, product parkeerhandhaving. De lasten voor de aanpassing van bebording en de huur van parkeerautomaten komen ten laste van beleidsveld 5.2, product parkeren. Het college stelt de raad voor om het (per saldo) nadeel over 2015 ten laste van de algemene middelen ten brengen en het (per saldo) structurele voordeel vanaf 2016 ten gunste van de openstaande taakstelling te brengen.

3. Beoogd resultaat

Het invoeren van een fiscaal parkeersysteem per 1 september 2015 in de parkeerzones rond de Haarlemse binnenstad, teneinde het verlies van de vergoedingen voor Mulderboetes te compenseren.

4. Argumenten

De overgang van vergunningparkeren naar fiscaal parkeren en de beleidsafwegingen komen afzonderlijk aan de orde. Het voorliggend besluit loopt vooruit op de optimalisering van het algehele parkeersysteem in Haarlem. Het besluit is nodig om een structureel financieel nadeel als gevolg van afschaffing van de vergoeding van het rijk het hoofd te kunnen bieden. De fiscalisering wordt met dit besluit ingevoerd per 1 september 2015.

De huidige verordening is op dit moment ontoereikend voor een optimale en eerlijke spreiding van de parkeerdruk. In zone C is de verordening minder strikt dan in de binnenstad. Verder is in zone C nauwelijks beperking voor het gebruik van de privébezoekersregeling. In andere steden worden qua tijdsduur / gebruiksfrequentie wel beperkingen opgelegd (zie bijlage 3). Met een aangepaste verordening kan er in Haarlem verder gereguleerd worden met een betere verdeling van de schaarse ruimte. Later dit jaar volgen voorstellen om de spreiding van de parkeerdruk in de binnenstad meer in lijn te trekken met de bewonersgebieden. Ook voorstellen tot verdere digitalisering van parkeren komen later in het jaar aan bod.

Het alternatief is om alle onderdelen met betrekking tot moderniseren van het parkeren in één keer aan te pakken. Dit zou betekenen dat gelijktijdig fiscaal parkeren, de technische aspecten en de beleidspunten als één nieuw parkeersysteem ingevoerd worden (op zijn vroegst per 1 januari 2016). Alles in samenhang besluiten en daarmee wachten met fiscalisering leidt tot inkomstenderving in 2015 en kent een reëel risico op vertraging, vanwege de complexiteit van het Haarlemse parkeervraagstuk. Een totaalaanpak vraagt zorgvuldige inspraak en sluit niet aan op de communicatie tot nu toe. Partiële invoering zoals nu wordt voorgesteld, lijkt dus een betere oplossing om stapsgewijs en stadsbreed tot een optimaal parkeerregime te komen.

Het voorstel past in het ingezet beleid

In de Parkeervisie is een beleidslijn ‘moderniseren van het gereguleerde straatparkeren’ opgenomen. De modernisering gaat om een combinatie van fiscaliseren, digitaliseren en sturen op tarieven. Het fiscaliseren past daarmee binnen de Parkeervisie. Tevens wordt bijgedragen aan het bereiken van de doelen binnen beleidsveld 5.2 in de programmabegroting 2015-2019:

1. Een parkeerbeleid voeren dat bijdraagt aan het terugdringen van parkeeroverlast in woonwijken en een vitale, aantrekkelijke en bereikbare binnenstad.
2. Parkeervoorzieningen overzichtelijk, klantvriendelijk en kosteneffectief aanbieden.

Ook past het voorstel binnen het Coalitieprogramma 2014-2018. Hierin is opgenomen dat maatregelen moeten worden ingevoerd die enerzijds leiden tot een kostenreductie en anderzijds zorgen voor meer opbrengsten uit parkeren.

Het verlies van de vergoedingen uit Mulderboetes voor de gebieden met belanghebbendenparkeren compenseren

Bij parkeerovertredingen in het fiscale gebied, dit betreft binnenstad (zone B) en Schalkwijk winkelcentrum (zone S), wordt een fiscale heffing opgelegd die in zijn geheel toevloeit aan de gemeente. Parkeerovertredingen in het gebied van belanghebbendenparkeren worden door de gemeente geconstateerd, maar geïnd door het Rijk. De vergoeding die de gemeenten voor het schrijven van deze bekeuringen van het Rijk ontvangt is, met het vaststellen van de rijksbegroting eind 2014, per 1 januari 2015 vervallen. Dit betreft een bedrag van € 251.000,- per jaar.

De parkeersituatie blijft in hoofdlijnen hetzelfde

De begrenzing van de parkeerzones blijft gelijk. Er is ook geen sprake van uitbreiding van het gereguleerde gebied in Haarlem; het gaat om aanpassingen binnen de bestaande parkeerzones. Voor bewoners, ondernemers, privébezoek en overige vergunninghouders verandert er qua parkeerrechten niets. De huidige circa 12.000 vergunningen worden omgezet in een vorm van parkeerbelasting, terwijl privébezoek van de bezoekersregeling gebruik blijft maken. De dag-, week- en maandkaart blijft ook behouden. Nieuw is dat externen voor € 3,90 per uur in de belanghebbendengebieden kunnen parkeren. Dit bedrag correspondeert met het uurtarief in de binnenstad. Bij de meeste automaten zal alleen met pin betaald kunnen worden. Bij de overige kan zowel met pin als contant betaald worden. Bij alle apparatuur zal het zowel mogelijk zijn om op kenteken te parkeren als met een bonnetje achter de voorruit. In bijlage 2 staat een cijfermatig overzicht van de aantallen parkeerproducten op dit moment.

De belanghebbendengebieden worden toegankelijker voor gebiedsvreemde parkeerders

Op de plekken van vergunninghouders in zone C kan wijkvreemd verkeer alleen parkeren met een dag-, week- of maandkaart (een dagkaart kost € 35,05) die uitsluitend verkocht wordt in de publiekshal aan de Zijlvest. In het fiscale systeem moet er wettelijk naast een dagkaart ook een tarief per uur worden aangeboden. Privébezoek kan van de bezoekerskaart gebruik blijven maken.

Introductie in zone C van het al bestaande binnenstadstarief van € 3,90

De hoogte van het uurtarief in zone C is gebaseerd op twee uitgangspunten; een ontmoedigend effect om te voorkomen dat wijkvreemd verkeer er parkeert, en een transparante, begrijpelijke tariefstelling. Op basis van deze uitgangspunten zijn verschillende tarieven geanalyseerd. Zie bijlage 4. Er is voor gekozen het bestaande binnenstadstarief van € 3,90 per uur van toepassing te verklaren in zone C. Dit tarief heeft de meeste voordelen: het heeft een dempende werking op uitwijkgedrag van bezoekers van de binnenstad.

Financiën

Voor de invoering van de fiscalisering moeten eenmalige kosten worden gemaakt van € 150.000,- voor het aanpassen van verkeersborden en -tekens. Daarnaast moeten extra parkeerautomaten worden geplaatst in de belanghebbendengebieden die worden omgezet naar gebieden met een fiscaal parkeersysteem. Het plaatsen van extra parkeerautomaten is een wettelijk vereiste. Omdat de eerste fase van de fiscalisering eerder wordt ingevoerd dan de stadsbrede vervanging van nieuwe parkeerautomaten in 2016 - en nog niet duidelijk is welk

merk en type parkeerautomaten daarvoor aangeschaft worden - is het niet mogelijk de automaten aan te schaffen vanuit het vervangingsbudget. De automaten moeten daarom tijdelijk worden gehuurd. Dit leidt tot eenmalige kosten van € 90.000,-. Gezien de termijnen die bij aanbestedingen in acht moeten worden genomen is het niet mogelijk al eerder parkeerautomaten aan te schaffen.

Overzicht voor jaar 2015 met invoering per 1-9-2015

Wegvallen Mulder-vergoeding	- € 251.000,-	Structureel
Inkomsten fiscale naheffingen	€ 160.000,-	Voor 4 mnd
Aanpassen bebording	- € 150.000,-	Incidenteel
Huur van 53 automaten	- € 90.000,-	incidenteel
Totaal	- € 331.000,- nadeel	incidenteel

De extra kosten in 2015 worden gecompenseerd door hogere opbrengsten vanaf 2016. Dit leidt tot een structureel voordeel van € 229.000.

2016 en verdere jaren bij invoer per 1-9-2015

Wegvallen Mulder-vergoeding	- € 251.000,-	Structureel
Inkomsten fiscale naheffingen	€ 480.000,-	Structureel
Totaal	€ 229.000,-	Structureel

Voorgesteld wordt om zowel het nadeel in 2015 als het structurele voordeel vanaf 2016 ten laste respectievelijk ten gunste te brengen van de algemene middelen / eerste stap realisatie van de ingeboekte voordelen (zie bij besluitvorming).

5. Risico's en kanttekeningen

Er is geen garantie op gelijkblijvende parkeerdruk

Het tarief van € 3,90 per uur in zone C is het zelfde tarief als dat in de binnenstad. Een grote toestroom naar zone C van bezoekers van de binnenstad is daarom onwaarschijnlijk. Toch is het mogelijk dat bewoners zich ongerust maken over een toename van de parkeerdruk. Goede communicatie en informatie richting bewoners en een luisterend oor voor ongerustheid van bewoners blijft essentieel.

Dit besluit leidt tot twee verschillende tarieven binnen één parkeerzone

In zone C staan al parkeermeters op afzonderlijke locaties zoals winkels en fysiotherapiepraktijken. Dit zijn functies die gebiedsvreemd verkeer aantrekken. Hier parkeren kan tegen een relatief laag parkeertarief van € 2,60 per uur. Deze mogelijkheid blijft in stand. Met de fiscalisering blijven deze automaten behouden en komen er nieuwe automaten bij met een hoger tarief van € 3,90 per uur. Alhoewel dit op de parkeermeter en/of op straat duidelijk wordt aangegeven kan dit op bepaalde locaties tot onduidelijkheid bij de parkeerder leiden. Extra informatie aan de parkeerder voorkomt dit.

Niet fiscaliseren leidt tot een financieel nadeel

Indien het voorliggende besluit niet wordt overgenomen leidt dat tot een structureel financieel nadeel van € 251.000,- per jaar, met ingang van 2015. Dit nadeel is nog niet verwerkt in de financiële meerjarenperspectief.

6. Uitvoering

Communicatie fiscalisering

Deze nota betreft in essentie een technische aanpassing. Dit besluit geeft hierom geen aanleiding tot participatie / inspraak;

- advertentie in de Stadskrant, digitaal gemeenteblad (GVOP) en het Haarlems Dagblad;
- nieuwsbericht op www.haarlem.nl;
- brief aan de wijkraden en andere belangengroepen;
- brief aan vergunninghouders;
- toelichting in groot wijkradenoverleg per gebied.

Bebording en apparatuur

Conform het opgestelde bebordingsplan zal de bebording in en rond de parkeerzones worden aangepast. Er worden 53 parkeerautomaten geleased en geplaatst volgens het plaatsingsplan.

Communicatie verdere modernisering per 1 januari 2016

Voor het vervolg van het traject met betrekking tot een herziening van het parkeerbeleid zal wel de mogelijkheid tot participatie / inspraak aan belanghebbenden worden geboden. Hiervoor zal een communicatieplan worden opgesteld.

7. Bijlagen

1. Folder parkeren in Haarlem.
2. Parkeerzonekaart.
3. Cijfermatig overzicht parkeerproducten
4. Afweging tarieven fiscalisering

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

- Vooruitlopend op brede voorstellen voor modernisering van het parkeren, nu het belanghebbendenparkeren in zone C, bestaande uit de parkeerzones Noord, Zuid, Oost en West, om te zetten naar een fiscaal parkeersysteem.
- Een tarief van € 3,90 per uur in te stellen voor het parkeren in parkeerzones Noord, Zuid, Oost en West.
- Bovenstaande besluiten te verwerken in een Wijzigingsverordening belastingen en deze voor te leggen aan de raad voor de eerstvolgende raadsvergadering.
- De financiële gevolgen van dit besluit leiden per saldo tot een nadeel van € 331.000,- in 2015 en tot een structureel voordeel van € 229.000,- vanaf 2016. De baten komen ten gunste van beleidsveld 6.3, product parkeerhandhaving. De lasten voor de aanpassing van bebording en de huur van parkeerautomaten komen ten laste van beleidsveld 5.2, product parkeren. Het college stelt de raad voor om het (per saldo) nadeel over 2015 ten laste van de algemene middelen ten brengen en het (per saldo) structurele voordeel vanaf 2016 ten gunste van de openstaande taakstelling te brengen.

Gedaan in de vergadering van (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter